

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
АДМІНІСТРАТИВНА КОЛЕГІЯ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО
ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ
РЕКОМЕНДАЦІЇ

від 16.05.2019 № 23-рк/к

ВИКОНАВЧОМУ КОМІТЕТУ
МЕРЕФ'ЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

62472, Харківська обл., Харківський р-н,
м. Мерефа, вул. Дніпровська, 213

Щодо припинення бездіяльності, яка містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

У ході здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції, на виконання доручення голови Антимонопольного комітету України від 12.03.2019 № 13-01/236 встановлено наступне.

Виконавчий комітет Мереф'янської міської ради (надалі – Виконком) є юридичною особою, ідентифікаційний код – 40968364, місцезнаходження: 62472, Харківська обл., Харківський р-н, м. Мерефа, вул. Дніпровська, 213. Основним видом діяльності Виконкому є державне управління загального характеру (код за КВЕД – 84.11).

Відповідно до частини третьої статті 140 Конституції України місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи.

Статтею 1 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" передбачено, що виконавчі органи рад створюються сільськими, селищними, міськими, районними в містах (у разі їх створення) радами для здійснення виконавчих функцій і повноважень місцевого самоврядування у межах, визначених цим та іншими законами.

Згідно зі статтею 11 Закону України "Про місцеве самоврядування в

Україні" виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є, зокрема, їх виконавчі комітети. Виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах рад є підконтрольними і підзвітними відповідним радам, а з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади - також підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.

Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Отже, реалізація Виконкомом покладених на нього повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Статтею 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні" (із змінами) передбачено, що до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад віднесено визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

Згідно з частиною третьою статті 35-1 Закону України "Про відходи" (із змінами) збирання та вивезення побутових відходів у межах певної території здійснюються юридичною особою, яка уповноважена на це органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, спеціально обладнаними для цього транспортними засобами. Орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах визначає виконавця послуг з перевезення побутових відходів з певної території населеного пункту.

Статтею 1 цього закону визначено, зокрема, що:

- побутові відходи - відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення;

- послуги з вивезення побутових відходів - збирання, зберігання та перевезення побутових відходів, що здійснюються у населеному пункті згідно з правилами благоустрою, затвердженими органом місцевого самоврядування.

Відповідно до пункту 3 Правил надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070 (із змінами), послуги з поводження з побутовими відходами надаються суб'єктом господарювання, визначеним органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах в установленому законодавством порядку виконавцем послуг з вивезення побутових відходів.

Процедура підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту визначена Порядком проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173 (надалі - Порядок).

Відповідно до пункту 4 Порядку підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою держадміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку, встановленому законом, виконавчим органом місцевого самоврядування суб'єкта співробітництва у формах, передбачених Законом України "Про співробітництво територіальних громад".

Враховуючи вищенаведене, виконавці послуг із вивезення побутових відходів повинні бути визначені на конкурсних засадах.

Виконком листом від 08.04.2019 № 1408 (вх. від 16.04.2019 № 2935) повідомив територіальне відділення, що послуги з вивезення побутових відходів на території Мереф'янської міської ради надає ВИРОБНИЧЕ-КОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО "СЛУЖБА ЗАМОВНИКА" (надалі – ВКП "СЛУЖБА ЗАМОВНИКА").

Так, рішенням Виконкому від 29.03.2012 № 94 "Про визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів для суб'єктів підприємницької діяльності та мешканців міста Мерефа" ВКП "СЛУЖБА ЗАМОВНИКА" визначено виконавцем послуг з вивезення побутових відходів для суб'єктів підприємницької діяльності та мешканців міста Мерефа строком на п'ять років на підставі проведеного Виконкомом конкурсу з визначення виконавця таких послуг та протоколу про розкриття конкурсних пропозицій з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів (надалі – Конкурс).

За результатами проведеного Конкурсу Мереф'янська міська рада уклала з ВКП "СЛУЖБА ЗАМОВНИКА" договір про надання послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту від 04.04.2012 зі строком дії до 04.04.2017.

Виконком не проводив інших конкурсів на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на її території.

Крім того, листом від 08.04.2019 № 1408 (вх. від 16.04.2019 № 2935) Виконком повідомив, що до складу Мереф'янської міської об'єднаної громади окрім міста Мерефа входять селища Селекційне та Утківка, села Верхня Озеряна, Нижня Озеряна, Кринички, Лелюки, на території яких Виконком конкурси з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів не проводив.

Слід зазначити, що конкурс по своїй суті – це конкурентний спосіб надання права на вивезення побутових відходів. Очевидно, що основною метою проведення таких конкурсів є розвиток конкуренції та вибір на

конкурсних засадах виконавців відповідних послуг, які спроможні забезпечувати належну якість обслуговування споживачів.

Згідно зі статтею 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції" економічна конкуренція - це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі мають можливість вибирати між кількома продавцями.

В ході проведеного дослідження ринків послуг у сфері поводження з побутовими відходами Харківським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України встановлено, що в межах Харківської області послуги з вивезення побутових відходів надають більше 70 суб'єктів господарювання.

Потенційними конкурентами на ринку послуг з вивезення побутових відходів є суб'єкти господарювання, які мають відповідну матеріально-технічну базу, технології, але з певних причин не реалізують ці можливості. Зокрема, до такої бази відносяться сміттесортувальні, сміттєпереробні станції (лінії, комплекси), спеціалізований автотранспорт для збору, вивезення побутових відходів. Також конкурентами можуть вважатися суб'єкти господарювання, які можуть увійти на ринок з метою надання послуг з вивезення побутових відходів та мають бажання взяти участь у конкурсі з визначення виконавцями послуг з вивезення побутових відходів.

Відповідно до пункту 3 Порядку учасниками конкурсу можуть бути суб'єкти господарювання, установчими документами яких передбачено провадження діяльності у сфері поводження з побутовими відходами, а також, які можуть забезпечити виконання обов'язків, визначених у частині другій статті 8 Закону України "Про житлово-комунальні послуги".

При цьому, будь-яких інших обмежень щодо участі у такому конкурсі вказаний Порядок не містить, а, отже, конкурс є відкритим для всіх претендентів.

Отже, ринок послуг з вивезення побутових відходів є потенційно конкурентним і будь-який суб'єкт господарювання, який діє на зазначеному ринку, може взяти участь у конкурсі з визначення виконавцем послуг у сфері поводження з побутовими відходами.

Крім того, за наявною у Відділення інформацією послуги з вивезення побутових відходів у Харківському районі Харківської області, окрім ВКП "СЛУЖБА ЗАМОВНИКА", надає, зокрема, ТОВ "КОМУНСЕРВІС-12ЛО", КП "БЛАГОУСТРІЙ СМТ БУДИ", КП "ПІСОЧИН КОМУНСЕРВІС", КП "ПІСОЧИНСЬКЕ ВУЖКГ", а отже, зазначені суб'єкти господарювання є потенційними конкурентами ВКП "СЛУЖБА ЗАМОВНИКА" та можуть брати участь у конкурсі з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, які входять до складу Мереф'янської міської об'єднаної громади.

В свою чергу, не проведення Виконкомом, всупереч вимогам чинного законодавства, конкурсу на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів може обмежувати право певних осіб, які мали (мають) намір взяти участь у такому конкурсі, змагатися за право здійснення відповідної господарської діяльності на ринку надання послуг із вивезення побутових відходів.

В свою чергу, недопущення конкуренції є негативним впливом на потенційну конкуренцію, внаслідок чого вона не може стати реальною конкуренцією.

Таким чином, бездіяльність Виконкому по непроведенню конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів може призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням.

Відповідно до частини першої статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції" антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції" вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється.

Отже, бездіяльність Виконкому, яка полягає у непроведенні конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, які входять до складу Мереф'янської міської об'єднаної громади, що може призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням, містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції.

Враховуючи зазначене та керуючись пунктом 10 частини п'ятої статті 14 Закону України "Про Антимонопольний комітет України", частиною першою статті 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції", підпунктом 13 частини першої пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в

Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає Виконкому такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Припинити бездіяльність, яка полягає у непроведенні конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, які входять до складу Мереф'янської міської об'єднаної громади, що може призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням, та містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку вивезення побутових відходів.

Про виконання рекомендацій шляхом проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, які входять до складу Мереф'янської міської об'єднаної громади, повідомити Харківське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (61022, м. Харків, м-н Свободи, буд. 5, Держпром, 6 під'їзд, 1 поверх, кімната 35) в 3-місячний строк з дня їх отримання із наданням копій підтверджуючих документів.

Звертаємо увагу, що згідно з частиною другою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Крім того, відповідно до частини третьої статті 46 вищезазначеного Закону, за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, **продовження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.**

Голова колегії

Гейда І.О.

Члени колегії

Бугаєв А.М.

Трегубець Н.О.

Приймак Є.Б.

Аврамова С.П.

Тевелєва Ю.В.